



Orgaan van de Bond van
Hervormde Mannenverenigingen op Gereformeerde Grondslag

de hervormde vaan

75^e jaargang · nr 10 · oktober 2015

pagina 3

Meditatie:
**Volmaakt
leven?!**

pagina 8

Bijbelstudie N.T.:
De doop

pagina 14

**Bondsdag
2015**

1e voorzitter: Ds. W. Westland
Bonkelaarsplein 46, 3363 EL Sliedrecht
T 0184 636920 • dswwestland@hotmail.com

2e voorzitter: Ds. J.P. Nap
Dorpsstraat 180, 6741 AR Lunteren
T 0318 483717 • dsjpnep@hetnet.nl

1e secretaris: Ds. J. van Dijk
Callunalaan 12, 6721 HA Bennekom
T 0318 304955 • ds.j.vandijk@hetnet.nl

2e secretaris: Dhr. C.D. Groenendijk
Koolmees 35, 2986 VB Ridderkerk
T 0180 423817 • c.d.groenendijk@hetnet.nl

1e penningmeester: Dhr. C. Oosterom
Jan van Aemstelstraat 7, 3411 XK Lopik
T 0348 551496 •
account.c.oosterom@planet.nl

2e penningmeester: Dhr. J. van Capelleveen
Valleistraat 60, 3901 RT Veenendaal
T 0318 516930 • jvancapelleveen@solcon.nl

Lid: Ds. E. de Mots (commissie 25+)
Joh. Willem Frisostraat 38, 7462 GX Rijssen
T 0548 519549 • e.de.mots@solcon.nl

Lid: Ds. J.H. Lammers (Themadagen)
Pelikaan 34, 2986 TB Ridderkerk
T 0180 424636 • j.h.lammers@hetnet.nl

Lid: Ds. A.D. Goijert (Redactie-adres)
Tijgervlinder 44, 3863 GP Nijkerk
T 033 8446241 • a.goijert3@upcmail.nl

Overlijdensberichten:
J. Bout & Zn., Postbus 3, 1270 AA Huizen
E info@boutdruk.nl (o.v.v. Herv. Vaan)

Mutaties: Schriftelijk melden aan het Bondsbureau
Bestuurswijz. moeten naar de 1e secretaris

Adres administratie:
Hervormd Bondsbureau, Beatrixstraat 20a,
3862 DB Nijkerk • T 033 - 2456699
E bondsbureau@filternet.nl
Bankrek.nr. NL08RABO0377871559
t.n.v. Herv. Mannenbond op G.G. te Nijkerk

Openingstijden Hervormd Bondsbureau:
Maandag t/m donderdag van 8.30 - 11.30 uur.
Vrijdag gesloten.

*Voor al onze activiteiten zie onze agenda op
www.hervormdemannenbond.nl*

inzenden kopij november-nummer

De kopij voor het november-nummer moet vóór
20 oktober bij de drukker (info@boutdruk.nl)
aanwezig zijn.

inhoud

Meditatie	3
Bijbelstudie o.t.	4
Bijbelstudie n.t.	8
Van de voorzitter	11
In the picture	12
Bondsday 2015	14
Organisatienieuws	16
Boekbespreking	18
Overlijdensberichten	19
Uitnodiging Bondsday 2015	20



Volmaakt leven?!

„En moge de God van de vrede Zelf u geheel en al heiligen...”

1 Thessalonicenzen 5 : 23b

Gheheel en al heiligen. Het is dus een proces. Er zit een ontwikkeling in. Iets van: steeds meer en helemaal. Maar hoe zit het dan?

In het spraakgebruik van de Bijbel behoort bij de heiliging ook de rechtvaardiging. Rechtvaardiging betekent, dat je door het geloof in de Heere Jezus van God vergeving van al je zonden ontvangt en vrede met God. Het is dus belangrijk om door het geloof IN de Heere Jezus te zijn. En dan vanuit het geloof in Hem vruchten te dragen. Paulus bidt, dat God dit in hun leven doet.

Dat is ook in lijn met 3:13: Opdat Hij (=God) uw harten zou versterken om onberispelijk te zijn in heiliging. Dat klinkt nogal: Onberispelijk. Wie is er nu volmaakt?

Word je dan als christen steeds beter? Toch steeds een beetje meer volmaakt? Zodat je aan het eind van je christenleven misschien zelfs niet meer zondigt? Zoals die man, die tegen zijn dominee zei, dat hij nu al twee jaar niet gezondigd had.

Het is bekend, dat de 18e eeuwse opwekkingsprediker John Wesley de mogelijkheid van volmaaktheid preekte: Sinless perfection. Volmaaktheid zonder zonde.

Zouden onze kinderen dan maar niet meer moeten leren bidden:

*Schoon mijn zonden vele zijn,
maak om Jezus' wil mij rein.*

En dat is toch ook niet alleen voor kinderen? Toch ook voor volwassenen!!

In de Bijbel vinden we niet de gedachte van perfectie zonder zonde.

- Dan zouden wij de boetepsalmen uit de Bijbel kunnen schrappen. Laten we dat toch maar niet doen.

- En de apostel Johannes zegt: Indien wij zeggen, dat wij niet gezondigd hebben, maken wij God tot een leugenaar.

- En waarom zou Jezus ons eigenlijk leren bidden: Vergeef ons onze schulden?

Nee, het komt niet tot zondeloosheid. Toch bidt Paulus, dat God de christenen geheel en al zal heiligen. Er is dus wel groei in de heiliging.

Maar wat is het karakter van deze groei? Het is net als met een zonnebloem. Die groeit steeds meer toe naar de zon. En zo groeit een christen steeds meer naar de Heere Jezus toe. Die is zijn Zon. De christen die groeit, wordt niet een steeds betere christen, maar hij raakt steeds dieper geworteld in de genade van Christus. Wat is groei in heiliging anders dan een steeds helderder zicht op de rechtvaardiging door het geloof alleen?

En concreet? Is het dan nog concreter aan te wijzen? Jawel. Dan kan het zijn, dat iemand:

- meer gaat zoeken en bidden om de wil van God te doen.

- minder terugvalt in een bepaalde verslaving.
- meer toegewijd aan God omgaat met zijn tijd/ en met zijn kleren/ en met zijn geld.

Maar volmaakt? Ja, in Christus volmaakt! (Kol. 1:28) Dat wel. En in Christus geheiligd! (1 Kor. 1:30) Dat wel. De toename in de heiliging betekent, dat je steeds afhankelijker wordt van de Heere Jezus.

Herkent u dat? Die groei in heiliging? Dat u steeds meer en meer de genade van de Heere Jezus niet kunt missen?

Maar zondeloosheid? Nee. Weet je, een varken wentelt zich graag in de modder. Maar

een schaap niet. Vergelijk nu een christen met zo'n schaap. Hij is van een varken een schaap geworden. Een schaap van de Goede Herder Jezus Christus. Hij wil niet in de modder van de zonde leven. Maar soms komt hij er helaas toch weer in terecht. Maar hij is daarin NIET in zijn element.

Daarom is het gebed zo nodig. Tot de God van de vrede. Opdat het door Hem komt tot die heiliging 'geheel en al'. Het gebed is en blijft onmisbaar. Want uiteindelijk is het allemaal een gave van God.

*Er moet veel strijd gestreden zijn,
en veel gebed gebeden zijn,
dan zal het eenmaal vrede zijn.*

4



Ds. J.H. Lammers

bijbelstudie o.t.

David 5

Het tweede deel van de vlucht voor Saul

1 Samuël 24, 26, 27, 29, 30

Het leven van Saul gespaard (1 Samuël 24)

David bevindt zich tijdens de vlucht voor koning Saul in het oosten van Juda, in het heuvelland. Ontdekking is in dit terrein niet gemakkelijk. Terwijl Saul zonder God leeft, raadpleegt David keer op keer de Heere (23: 4,9). In de buurt van de oase van Engedi, een stad aan de oever van de Dode Zee, wordt

David in de gelegenheid gesteld om Saul te doden, maar dat weigert hij. In de grot, waarin David en zijn mannen zich bevinden, doet Saul zijn behoefte. David wil de Gezalfde van de Heere geen kwaad doen. Alleen de punt van zijn mantel snijdt hij af. Daarna is er een gesprek tussen David en Saul. Tijdens dit gesprek toont David respect voor Saul. Hij vergelijkt zich met een hond en een

vlo (24: 15). Saul weent en belijdt zijn ongelijk. Hij erkent zelfs het recht van David op de troon (24: 21).

Het berouw van Saul stelt weinig voor, omdat hij na enige tijd weer verder gaat om David te zoeken.

Het leven van Saul nog een keer gespaard (1 Samuël 26)

In de woestijn Zif, iets ten westen van Engedi, bij Hachila, is David opnieuw in de gelegenheid om Saul te doden. Met Abisai, de zoon van Davids zuster Zeruja (2 Samuël 23: 18), gaat hij het legerkamp in. Abisai wil Saul doden, maar David weerhoudt hem. Nu neemt hij in het legerkamp de speer en de waterkruik mee (26: 11). Het is een afgang voor Abner, die Saul moet beschermen. Op grote afstand is er een gesprek tussen Saul en David (26: 13v). David belijdt zijn vertrouwen op God, Die Hem steeds uit alle nood redt (26: 24). Nadat Saul David heeft gezegd, gaat ieder zijns weegs. Saul en David zullen elkaar niet meer terugzien. De scheiding is definitief.

David in Ziklag (1 Samuël 27)

Als Saul David blijft achtervolgen, wordt David heel bang. David zegt, moedeloos als hij wordt: 'Ik zal op een dag nog eens door Sauls hand weggevaagd worden (vers 1).' Gaat David in gebed tot God om Hem te vragen, wat hij in zijn moeilijke omstandigheden moet doen? We lezen er niets van. Eigenmachtig gaat David opnieuw naar het land van de vijanden, de Filistijnen. En dat terwijl de Heere na het verblijf in Adullam duidelijk had gezegd: 'Ga in het land van Juda (22: 5).' In Gath ontvangt koning Achis David en de 600 mannen met hun gezinnen. In een tussenzin (27: 3) horen we dat David getrouwd is met twee vrouwen, namelijk

Ahinoam uit Jizreël en Abigail, de vrouw van Nabal, de Karmeliet (1 Samuël 25). Het mag gebruikelijk zijn geweest in die tijd dat een man meerdere vrouwen had, maar vanaf het begin is het zo niet geweest (Mattheus 19: 8). Saul stopt met het zoeken van David. Achis geeft David en de zijnen toestemming om in Ziklag in de Negev (het zuiderland) te wonen. David verblijft hier een jaar en vier maanden (vers 7). Aan



Oase in de Negev woestijn

de ene kant is het toekennen van deze plaats eigenbelang van Achis. Hij verwacht dat David en de mannen ervoor zorgen dat het grensgebied beveiligd wordt. Intussen gebruikt David Ziklag om daarvandaan vijandige nomadenstammen zoals de Amalekieten (1 Samuël 15) aan te vallen. Hierbij doodt David niet alleen de mannen maar ook de vrouwen uit angst dat het via een spion bekend wordt bij Achis.

Zegt David dit tegen Achis? Nee hij maakt gebruik van leugen en bedrog. Dat heb je ervan als je bij je daden God niet betreft. David zegt tegen Achis dat hij Juda aanvalt. Achis gelooft het en is gerustgesteld dat David een vijand van zijn eigen volk geworden is en geheel aan zijn kant staat.

David weggestuurd (1 Samuël 29)

Het leger van de Filistijnen maakt zich op bij Afek in de vlakte van Saron voor een massale aanval op het leger van Saul, dat zich bij Jizreël bevindt aan de voet van de Gilboa. David en zijn mannen moeten met Achis optrekken in de achterhoede. De andere Filistijnse bevelhebbers worden achterdochtig. Ze herinneren zich maar al te goed de beurtzang van 18: 7 (zie ook 21: 11). Ze zijn bang dat David hen zal verraden. Achis neemt het voor David op (29: 3). Hij noemt hem oprecht (29: 6) en als een engel van God (29: 9). Geëist wordt dat David wordt weggestuurd. Het moet voor David een opluchting zijn geweest dat hij voor een strijd tegen zijn eigen volk wordt behoed. Dat zou later een belemmering zijn geworden voor het volk om hem te accepteren als koning.

Ziklag verwoest (1 Samuël 30: 1-6)

David en zijn mannen keren terug naar Ziklag. Ze moeten ongeveer 80 km lopen, voordat ze thuis zijn. Er heeft zich tijdens hun afwezigheid echter een regelrechte ramp voltrokken. De Amalekiten hebben een inval gedaan in Ziklag. Waarschijnlijk een actie van wraak. Ze hebben Ziklag met vuur verbrand. De vrouwen en de kinderen hebben ze meegevoerd. Het is hun bedoeling om de vrouwen en de kinderen te verkopen op de Egyptische markt (Genesis 37: 28, 36). Zullen de vrouwen en de kinderen worden misbruikt door de mannen, zoals vaker in oorlogstijd gebeurt? Het is dom dat David geen voorzorgsmaatregelen genomen heeft.

David staat bij de ruïne van Ziklag en bij de ruïne van zijn eigen leven. David en degenen die bij hem zijn, beginnen luid te huilen, totdat er in hen geen kracht meer over is (Psalm 56: 4, 5). Op het wenen van de mannen volgt

de bitterheid. Ze komen met hun verwijten in de richting van David. Ze zijn zo boos op David dat ze hem willen stenigen.

David komt er helemaal alleen voor te staan. Heeft hij zijn vrouwen en kinderen verloren, nu raakt hij ook nog zijn vrienden kwijt. Zijn eigen leven loopt gevaar. Op dat moment wordt David zeer benauwd. Dan ineens is er de wending. Dat blijkt uit het woord 'echter' (30: 6). Verandert het verdriet? Verdwijnt de angst? Nee, maar in zijn verdriet en angst wendt David zich tot de Heere. Zes-tien maanden heeft David zonder zijn God geleefd. Hij kan het niet langer volhouden. David sterkt zich in de HEERE zijn God. Achter deze woorden zit een diepe lading. En nog meer achter datgene wat er niet staat. David gaat zich niet verontschuldigen. Hij buigt onder zijn schuld voor de Heere God. Hij verliest zijn huis, zijn vrouwen en kinderen en bovendien de band met zijn vrienden. Het enige wat hij overhoudt is zijn God. Hij denkt aan Jonathan die hem bemoedigde in God (23: 16) en vertrouwt erop dat hij, hoe dan ook, koning zal worden.

In de weg die de Heere met hem is gegaan, heeft hij ontdekt dat hij tot nu toe sterk geweest is in zichzelf. Hij dacht dat hij in eigen kracht en met zijn eigen inzicht heel ver zou komen. Maar het is hem bij de handen afgebroken. Hij heeft zijn schuld bij de Heere gebracht. Het hem beleden. En in die weg mag er voor hem vergeving zijn. De band met de Heere wordt hersteld. De Heere zorgt voor kracht.

Vernieuwde afhankelijkheid (1 Samuël 30: 7vv)

Het gevolg van het keerpunt in het leven van David is dat er een vernieuwde afhankelijkheid komt. David beveelt de priester Abjathar

om te komen met de efod, een middel om raad te vragen aan de Heere (Numeri 27: 21). Na het uitmoorden van de priesters in Nob is Abjathar blijkbaar naar David gekomen (23: 6,9). David vraagt via de priester naar de wil van de Heere. Zal ik de bende achterhalen? David krijgt toestemming om de vrouwen en de kinderen te bevrijden (30: 8). Ondanks de ontrouw van David, is de Heere trouw. Er komt niet alleen herstel met de Heere, maar ook met zijn mannen. Zijn mannen gaan mee. Althans 400 van de 600 mannen, want 200 mannen blijven achter bij de beek Besor, omdat ze te moe zijn. Via een Egyptische jongen, een slaaf die door zijn amalekietische eigenaar is achtergelaten (30: 11), vinden ze de bende. Alle geliefden worden bevrijd (30: 18,19). De buit wordt eerlijk verdeeld. Als de 400 mannen vinden dat het niet toekomt aan de andere 200 mannen, zegt David dat het verdeeld wordt aan een ieder (30: 22-25). Er is geen ruimte voor egoïsme dat over zwakken wil heenlopen (zie Numeri 31: 27 en Jozua 22: 8). Het is immers de HEERE, Die het ons gegeven heeft (30: 23). Ook de plaatsen die David gastvrij hebben ontvangen, krijgen een deel van de buit (30: 26-31).

De Heere Jezus

David weende als gevolg van zijn eigen gekozen wegen. Jezus weende zonder dat Hem iets te verwijten viel. Hij weende toen zijn vriend overleden was (Johannes 11: 35). Hij weende omdat Hij op de achtergrond van alle ellende de zonde zag. Christus is in onze diepten ingedaald. Christus verloor alles wat Hij had. Zelfs Zijn discipelen verlieten Hem. Hij werd bespot. Men dreigde niet alleen om Hem te doden, maar men deed het ook. De Heere Jezus ging het kruis op. Voor Hem was

er geen uitkomst. Hij werd verlaten door Zijn eigen Vader. Hij heeft de straf gedragen, opdat wij niet gestraft zouden worden. Omwille van de Heere Jezus Christus is er een weg terug voor ieder die dwaalwegen is op gegaan. We mogen denken aan de belofte: 'Wie zijn overtredingen bedekt, zal niet voorspoedig zijn, maar wie ze belijdt en nalaat, zal barmhartigheid verkrijgen Spreuken 28: 13).' De Heere Jezus geeft kracht, zodat we verder kunnen (2 Korinthe 12: 10)

Gespreksvragen

1. David moest vluchten. Komt dat vaker voor in de bijbel (Mattheus 10: 23 en Handelingen 14: 6)? Komt het vandaag voor? Hoe?
2. Geloof en ongeloof wisselen elkaar af in het leven van David. Met welk doel wordt het eigenmachtige optreden van David beschreven in de bijbel?
3. David had twee vrouwen. Noem nog eens meer voorbeelden van polygamie in de bijbel. Waarom heeft God dit toegelaten?
4. Stelling: Mannen mogen niet huilen. Reageer op deze stelling.
5. Luther zong: 'Delf vrouw en kind'ren 't graf, neem goed en bloed ons af, het brengt u geen gewin, wij gaan ten hemel in en erven koninkrijken.' Kun je dat wel zingen?
6. Wat houdt het in dat we ons mogen sterken in God (30: 6)?
7. Er waren mannen die de buit voor zichzelf wilden houden. David wil dat alles eerlijk gedeeld wordt. Wat leren we hiervan?



Ds. C.H. Bijl

De doop

Romeinen 6 : 1-14

8

(Vers 1 - 2)

Voor de christenen in Rome was het niet altijd gemakkelijk hoe ze moesten leven. Ze waren er wel achter gekomen dat ze niet door de wet zalig konden worden. Maar hoe moet je dan leven? Hoef je de wet dan niet meer te houden? Met die prikkelende vraag begint Paulus het zesde hoofdstuk. Alles draait om genade. De voorgaande hoofdstukken hebben dat duidelijk gemaakt. Maar als alles om genade draait, gaat de mens dan niet gemakkelijk leven en leeft hij dan niet weer verder in de zonde?

Paulus kiest er niet voor om de gemeenteleden de wet op te leggen of de lezers van de brief hun gang te laten gaan. Het gaat in dit hoofdstuk over de vraag wie ze nu eigenlijk zijn. Nu zegt vers 2: We zijn toch gestorven aan de zonde. De zonde wordt in dit gedeelte gezien als een macht die ons regeert. Paulus spreekt gemeenteleden aan als hij tot hen zegt dat ze niet meer bij dat rijk horen. Sterven aan de zonde wil zeggen dat ze niet tot dat rijk van de zonde horen, maar dat ze zijn overgegaan naar een ander rijk, namelijk naar het rijk waar God regeert. Paulus zegt tegen de gemeenteleden: als je niet meer tot het rijk van de zonde behoort, dan zul je toch niet terug gaan om daar toch weer in te leven. Dan ga je toch niet terug om je daar weer thuis te voelen? Paulus begint niet bij de wet of wat we wel of niet doen. Hij begint bij de vraag

wie we zijn en bij wie we horen. De overgang naar dat nieuwe rijk wordt in dit hoofdstuk het sterven aan de zonde genoemd. Sterven aan de zonde wil zeggen dat we niet langer bij de duivel en zijn rijk horen (zie dankgebed van het doopformulier), maar dat we overgegaan zijn naar het rijk waar Christus regeert.

(Vers 3 - 4)

Wanneer zijn we overgegaan naar dat rijk van Christus? Vers 3 zegt dat het met de doop gebeurt. In de doop is er een verandering van heerser gekomen. In de verzen 3 en 4 gaan de woorden doop en dood een centrale rol spelen. We kunnen de doop zien als een graf waar we in gelegd worden. De doop is niets meer of minder dan het einde van ons zelfstandige bestaan in het rijk van de zonde. De doop is in Romeinen 6 het overgangsmoment van het rijk van de dood en de zonde naar het rijk van het leven waar Christus regeert.

Als we de vraag van het eerste vers in het achterhoofd houden, dan zegt Paulus tegen iedereen: Je bent toch gestorven. Dat oude leven waarin je de zonde deed en dat oude leven waarin je jezelf zocht, dat oude leven waarin alles om je eigen verlangens ging, dat is toch in het doopwater weggedaan en in het graf van Christus gelegd.

Je zou mogen zeggen dat vers 3 een begrafenisritueel is. Onze oude mens die het zo fijn had in het rijk van de zonde is in het graf

gelegd. Dat is in de doop gebeurd. In de doop grijpt Christus ons vanaf het kruis beet en legt ons in Zijn graf. Het doopformulier spreekt van “de ondergang in en besprenging met het water”. In de doop worden we met Christus begraven in Zijn dood. We sterven met Hem. In de doop legt de Heere ons in het graf. Goddank hoeven we er niet in te blijven. De Heere God heeft Zijn Zoon uit het graf geroepen. En met dezelfde kracht waarmee Hij Jezus uit het graf riep, schenkt Hij ook ons leven. De Heere gebruikt Zijn kracht om ons op te wekken tot een nieuw leven. Dat nieuwe leven wil zeggen dat we in ons dagelijks leven de Heere volgen. Om op die manier in Zijn weg te wandelen (zie Psalm 1). Vergelijk het doopformulier dat spreekt van een nieuwe gehoorzaamheid.

Wat in Romeinen 6 staat, heeft Paulus in Kolossenzen 2: 12 uitgewerkt. Daar heeft hij het sterven en opstaan verbonden met het geloof. Alles wat hier in Romeinen 6 staat is immers een zaak van geloof. Dat mag ook duidelijk zijn na hoofdstuk 5 waar het geloof centraal staat.

Vers 5

Als Paulus de gemeenteleden vertelt over de doop en het sterven aan de zonde en het weer opgewekt worden, dan zijn dat geen zaken die vanzelf gebeuren. Dit is altijd een geloofszaak. Dat zien we in vers 5. De schrijver gebruikt daar een beeld. In dat beeld laat hij zien dat de christen niet alleen gedoopt wordt en uit het rijk van de zonde gaat. Vers 5 laat zien dat er een geestelijke eenheid tussen Christus en de gelovige komt. In de doop sterven we aan het oude en we groeien samen op met Christus en er komt een diepe eenheid tussen de Heiland en gelovigen. We kunnen denken aan twee planten die zo naar elkaar toegroeid zijn,

dat ze niet meer uit elkaar te halen zijn. We zien in deze tere beelden hoe dicht Christus bij de zondaar komt.

Ondertussen begrijpen we dat de vragen van vers 1 verstommen. Als we door de doop mogen geloven dat Christus Zich met ons verenigt, dan hoeven we niet meer te vragen of we nog mogen zondigen.

Tegelijk heeft vers 5 iets van de toekomst. Er staat dat we één geworden zijn in de gelijkmaking van Zijn dood. Dat woord gelijkmaking laat zien dat we niet letterlijk gelijk zijn aan Zijn dood. Immers toen waren we er niet.

De doop is dat we als het ware met Christus aan het kruis sterven en het graf in gaan. Dat woord “in de gelijkmaking” ontbreekt als het gaat over Zijn opstanding. In Zijn opstanding zullen we wel gelijk zijn aan Hem. Dan is het niet alsof. Dus we sterven niet letterlijk met Jezus Christus, maar geestelijk sterven we in de doop. Maar we staan wel letterlijk op met Jezus Christus. Dat is ten volle in de wederkomst, dan zal ieder die met Hem gestorven is met Hem leven.

Vers 6 - 10

In vers 6 gaat Paulus verder. De oude mens, dat zijn wij door onze zondeval in Adam, is gekruisigd. Dat is een diep vernederend woord. Het kruis en de kruisiging waren een verschrikkelijke en smadelijke dood. De Romeinen wisten dat de kruisiging voor misdadigers bedoeld was.

Als we door het geloof leven, dan gaat onze oude mens eraan en worden we met Christus gekruisigd. We ondergaan met Hem de smadelijke dood. Maar op die manier zijn we vrij gemaakt van de zonde. In de doop zijn we overgegaan naar een andere machthebber. Het vrij zijn wil dan zeggen dat we vrij zijn van de zonde. Dit is niet de vrijheid om te doen

wat we willen. Het is wel de vrijheid om niet langer onder de duivel te dienen.

Deze overgang is zeker. Deze overgang verzekert ons van het leven (zie ook Gal. 3: 27). In de verzen 7 – 10 laat Paulus de eenmaligheid en grote uitwerking van Jezus dood zien. Dat we dit dikwijls niet merken of vaak niet zo leven, dat weet Paulus en dat werkt hij later, namelijk in hoofdstuk 7, uit. Nu al mag duidelijk zijn dat het enige houvast het leven van Christus is. Die is opgewekt en leeft voor Gods aangezicht. Maar als Hij daar al leeft, dan mag ieder die één plant met Hem geworden is, uitzicht hebben om ook eens met Hem voor God te leven.

Vers 11 - 14

Bij alle beslissingen die we nemen en bij alle vragen die we hebben, zullen we dit hebben te beseffen, zo zegt vers 11. We zullen dus bij alle vragen over wat wel of niet kan en mag, steeds dienen te beseffen dat ons oude ik eraan gegaan is. Het is niet belangrijk wat ik wil en zal. Niet ik leef, maar Christus leeft in mij (Gal. 2: 20). Dikwijls wil de “ik van mij”, dat is mijn binnenste, zoveel. Maar die “ik van mij” ligt in het graf en Jezus Christus is mijn nieuwe ik.

We hebben vers 11 dan ook niet als een heel eenvoudige conclusie te verstaan. Er staat niet: “denk niet langer na, je bent toch een gelovige”. Vers 11 is een hoge aanspraak van de Heere die tegen ons zegt: “Je bent toch gestorven en je leeft toch met Christus”.

Zoals de Heere het volk Israël er in het Oude Testament op aansprak dat Hij hen leidde en bevrijdde opdat het volk hem zou dienen, zo spreekt de Heilige Geest ons in het 11e vers aan. Dan zegt de Heere tot ons: “Zo staat het er toch voor!?”

Pas dan, als we hier helder zicht op kregen,

kunnen concrete vragen beantwoord worden. Als er die geestelijke eenheid met Christus kwam, dan kun je je leven dat zo aan Hem verbonden is toch niet gebruiken voor zonde en onrecht? Dan kun je toch niet meer tegen de Heere ingaan? Doe je dat wel, dan is je leven een wapen van onrecht dat tegen God ingaat. Het kan niet, want Christus heerst over u.

Gespreksvragen

1. Kohlbrugge antwoordt op de vraag wanneer hij bekeerd is dat het op Golgotha gebeurd is. Dat zegt hij in een preek over Romeinen 6. Wat zou hij bedoelen?
2. Paulus verbindt doop en dood aan elkaar. Speelt de doop in ons (geloofs)leven ook een rol en staan we dan ook bij deze woorden doop en dood stil?
3. In hoofdstuk 4 werd Abraham genoemd. Kunt u enkele momenten in zijn leven aanwijzen waarin duidelijk is wat het wil zeggen dat iemand gestorven is en levend is of niet?
4. Wat doet het u als Paulus zegt dat we “met Hem één plant geworden zijn”? Heeft dit ook iets over het Heilig Avondmaal te zeggen?
5. In vers 4 gaat het over het wandelen in een nieuw leven. In vers 5 gaat het over de toekomst wanneer we gelijk zullen zijn aan Hem in Zijn opstanding. Hoe verhouden die twee zich?



Bondsdag

We leven toe naar D.V. zaterdag 31 oktober. Dan houden we onze jaarlijkse Bondsdag. Een dag van toerusting en ontmoeting. Ook in dit nummer van de Hervormde Vaan wil ik u en jou, met eventuele echtgenote, hartelijk uitnodigen om naar Putten te komen. Misschien kon



Oude Kerk te Putten

je eerder niet aanwezig zijn. Laat het dan nu de eerste keer zijn. Je zult er geen spijt van hebben. Elders in dit blad vind u nog enkele praktische aanwijzingen voor deze dag, en op de achterpagina staat het programma. Onze bede is, dat we met elkaar een gezegende dag zullen hebben. De sprekers wensen we bezieling en wijsheid bij het houden van hun referaat en het beantwoorden van de vragen.

Verhuizing

Zoals u wellicht wel weet, zijn mijn vrouw en ik verhuisd naar Sliedrecht. Het emeritaat brengt met zich mee, dat je de ambtswoning (pastorie) moet verlaten. Maar een mooi nieuw appartement konden we gaan bewonen. Als we terugkijken zou er heel wat te vertellen zijn over al die pastorieën, die we bewoond hebben. Het begon in Veen met een mooie naoorlogse woning, vlak bij de kerk. De oude pastorie was in de oorlog verwoest. Onze tweede woning was een statige pastorie in Lunteren. Meer dan honderd jaar oud. Met twee dienstbodekamertjes op zolder, en bij de garage een paardenstal. Daarbij ook een prachtige tuin, die zo groot was, dat er later een nieuwe pastorie en 4 andere woningen gebouwd konden worden. Toen kwam de pastorie van Putten: een moderne woning, die inmiddels al weer verkocht is. Zo kan ik nog wel even doorgaan.

Bij iedere verhuizing besef je “we hebben hier geen blijvende stad” (zie Hebreëën 13:14). Maar dat geldt ook, wanneer je heel je leven op dezelfde boerderij woont. Wij blijven hier niet altijd. De schrijver van de Hebreënbrieff voegt er evenwel aan toe: “Wij zoeken de toekomstige stad!”. Kan dat ook van u en jou bezegd worden? Een pelgrim op reis naar het nieuwe Jeruzalem! Wie de Heere Jezus leert volgen in zijn leven zal zeker aankomen in die stad. En daar blijft de rust over voor het volk van God!

Tenslotte

Een hartelijke groet aan u en jou, mede namens de andere bestuursleden.



Ds. P. Molenaar

in the picture

De kerk, geestelijk op adem of buiten adem?

Op adem

Hoe belangrijk is het, dat we echt geestelijk op adem komen. In onze jachtige tijd worden we opgejaagd door allerlei dingen, die in onze cultuur een rol spelen. Daardoor is er zo weinig rust in gezin, kerk en maatschappij. We kunnen onze oren en ogen niet sluiten voor alles wat naar ons toekomt via de media en ook niet voor de veranderingen die in kerk en maatschappij plaatsvinden. We moeten onze ogen openhouden voor alles wat er om ons heen gebeurt. Tegelijk worden we geroepen om ook alles te toetsen: wat is de welbehagelijke wil van God? We leven in deze wereld. We mogen deze wereld niet gelijkvormig worden, zoals Paulus ons voorhoudt. Het gaat om de redelijke godsdienst of woordgodsdienst, zoals Romeinen 12 treffend verwoordt. Zo moeten we de Heere toegewijd zijn. Dan zijn we echt op adem. Ik herinner me dat ds. R.H. Kieskamp eens schreef in verband met een bijeenkomst in 2000, die belegd was met het oog op de vraag, hoe we als Hervormd-Gereformeerden moeten staan in de kerk te midden van de invloeden vanuit de evangelische beweging en de reformatorische kerken in "De Kerk op adem": "De kerk heeft adem nodig, namelijk die van de Pinkstergeest. Daarin heeft de kerk Christus nodig met zijn blauw azuur van reine genade. Dat is de pluraliteit voorbij, want Christus is als Enige door God de Vader naar de wereld gezonden tot ons behoud". Dat stelde hij als inleiding. Hij refereert hier aan de toespraak van Paulus op de Areopagus in Handelingen 17:25, waarin staat dat God Zelf het leven en de adem en

alle dingen geeft, dat eigenlijk het startpunt is geweest van de kerstening van Europa. Inderdaad zijn dit profetische woorden. We zijn, zoals collega Kieskamp stelt, diep afhankelijk en gigantisch verantwoordelijk, opdat we door onze persoonlijke en kerkelijke zonden de Heilige Geest niet bedroeven en tegenstaan, met het gevolg dat Hij Zich terugtrekt". Hij spreekt dan de wens uit, 'dat het apostolische vuur, aan gewakkerd door de wind van de Geest van God steeds heviger gaat branden in de kerk'. Hij plaatste boven dat eerst hoofdstuk: 'Ademen in vrije gunst'. Inderdaad geeft dat rust en brengt mensen op adem. Nu zijn er 15 jaar verstreken, maar deze woorden hebben niets aan actualiteit verloren.

Grenzen vervagen en grenzen verleggen

In Johannes 10:9 spreekt Jezus over herders en huurlingen. Een huurling heeft geen zorg voor de schapen, zegt Jezus. De herder evenwel zal met zorg de kudde voorgaan. Schapen, die niet meekunnen, neemt hijzelf in zijn armen. Dat is nu echt pastoraal. Bij een huurling is dat anders. Hij doet zijn werk koud, heeft geen zorg voor de schapen, bewaart niet de eenheid. Er is zelfs geen herkenning over en weer. Die woorden zijn voor ons als dienaar ontdekkend! Ik ben wel eens bevreesd, dat in het huidig tijdsgewricht gemeenten buiten adem raken in de vragen, hoe we moeten omgaan met de huidige cultuur. De lijn, die collega Kieskamp trekt, geeft echt ontspanning en door de adem van de Geest. Maar de onrust ontstaat juist dan, wanneer we proberen de grenzen van het Woord en de belijde-

nis te vervagen of te overschrijden. In hoeverre is onze prediking en ons pastoraat doorademd van het werk van de Heilige Geest?

Wij hebben een andere kerkelijke opvatting dan de 'Gereformeerde kerken Vrijgemaakt of onderhoudende artikel 31', die vaak wel een erg enge opvatting hadden om zelf de meest zuivere kerk te zijn. Ik heb vroeger een hele discussie gevoerd. Ik trok toen de conclusie met de vrijgemaakte broeder, dat 'ik liever van Psalm 32 dan van artikel 31 was, wat toen erg verkeerd viel! Inmiddels is het kerkverband door allerlei ontwikkelingen drastisch veranderd, in een veranderende Schriftbeschuwing o.a. over Genesis, de opvatting over de vrouw in het ambt, de liturgie en de ethiek. Triest is bijvoorbeeld, dat de bekende Prof. Dr. J. Douma, die heel veel heeft betekend, ook in de ethische vragen voor het geheel van de gereformeerde gezindte, buiten zijn eigen kerkverband is geraakt. We zien veel gelijk-nis met wat vroeger in de Gereformeerde Kerken in de zestiger jaren van de vorige eeuw gebeurde. Als Hervormden zijn we ook door de geschiedenis geleerd, hoe de ontwikkelingen verliepen binnen het geheel van onze Nederlandse Hervormde Kerk. Deze recente ontwikkelingen binnen vrijgemaakte kring is toch een spiegel voor ons. Ontwikkelingen binnen de Hervormd-Gereformeerde kring nu lijken soms op die van de vrijgemaakten. Afwijkingen van de belijdenis beginnen met de grenzen van het belijden op te zoeken, wat kan en niet kan. Daarna worden vaak die grenzen verlegd, wat eerst de geestelijke spreek- en leefregel van de gemeente was.

Buiten adem

Gemeenteleden raken dan buiten adem, als opgejaagde schapen, die geen herder meer hebben, maar huurlingen hebben, die van alles

met de schapen beproeven. Men jaagt elkaar op in allerlei veranderingen. De ene aanpassing na de ander wordt beproefd. Gemeenten worden vaak dodelijk vermoeid, zodat leden gaan afhaken. Ik noem een paar hot items, die ook veel onrust geven binnen Hervormd-Gereformeerde kring: onduidelijkheid in de Schriftopvatting o.a. over Genesis, de veranderingen in liturgie, niet alleen de invoering van het vrije lied, maar vooral ook nieuwe vormen of experimenten, die de eredienst moeten vervangen om bijv. jongeren of buitenkerkelijken te trekken, maar die helaas eerder vervreemdend en bevreemdend werken dan bindend. We noemen ook de vervlakking van leerdiensten, die ingeruild worden voor themadiensten. Het gevaar van deze diensten is dat de Bijbelse hoofdlijn, zoals de Heidelbergse Catechismus die aangeeft verwaarloosd wordt. Eigentijdse thema's, die weinig meer te maken hebben met de hoofdlijn van de belijdenis krijgen een plaats. De schat van de kerk, verwoord in de boodschap van zonde en genade gaat vervagen. Pas hoorde ik positief, dat het weer invoeren van de leerdienst in een wijkgemeente een verademing was voor jong en oud, nadat die lange tijd verwaarloosd was. Ook is er een veranderende visie op de plaats van de vrouw. De vrouw kan veel doen in de gemeente buiten het ambt, volgens de Schrift. Diaconessen kun je ook buiten het regeerambt houden. Dat is zelfs op een van de eerste synoden in onze kerk vastgesteld. Maar kunnen we pastoraal, bijvoorbeeld in het leiden van begrafenissen door de vrouw in de gemeente en crisispastoraat losmaken van een kerkelijk ambt? Zijn we hier ook niet wat hypocriet, door te zeggen, dat ze wel een dienende taak heeft, maar geen ambtelijke taak? Geeft de discussie hierover niet heel veel verwarring? Door steeds maar opnieuw de plaats van de vrouw in de kerk aan

de orde te stellen, zijn we bezig de grenzen langzamerhand te verleggen van wat binnen Hervormd -Gereformeerd kring behoorde tot zaken, die vanuit de Schrift en belijdenis zeker waren. Zo ontstaat er een toenemend slijtageproces. De plaats van de vrouw wordt aangepast aan de huidige kerkelijk cultuur binnen de PKN. Eerlijkheidshalve moeten we erkennen dat verschillende Bondsgemeenten de vrouw al lang in het ambt hebben ingevoerd. Verschillende werksters van de IZB zijn in het verleden predikant geworden, waarover niet gesproken werd. Heel wat Bondsgemeenten deinen mee op de golven van aanpassingen aan de huidige cultuur, zoals acceptatie van alternatieve relaties en veel vernieuwingen, die een marktwerking moeten hebben voor de gemeenten. Pastoraal geeft dat alles veel zorg en ook verwarring. Gemeenten lijken soms veel op een gezin met verwende kinderen, die op een dreinerige manier steeds maar grenzen proberen te overschrijden. Dat is afmattend en dodelijk vermoeiend. Je raakt ervan buiten adem. Zo wordt vaak de zucht naar veranderingen in de gemeente ervaren. Zijn we niet vergeten de oude les van de Crisis der Midden

Orthodoxie, zoals Prof. Berkhof die aan de orde heeft gesteld in de vijftiger jaren van de vorige eeuw? Die vernieuwingen gaven eerst volle kerken, maar deden na enige tijd de kerk leeglopen, omdat de zaken die wezenlijk zijn vanuit de confessie niet meer aan de orde kwamen. De Adem van Christus is nodig in het wonderlijke werk van de Geest.

Echt adem

Daarom moeten we maar blijven in prediking en pastoraat bij wat in de Reformatie geleerd is. De eenvoud en soberheid in de liturgie in een rijke en eenvoudige Christusprediking hebben alle eeuwen door veel geestelijke zegeningen afgeworpen. Dat is de les van de Oude Kerk, Reformatie, Nadere Reformatie, Puriteinen en Reveil. De Confessie is een goede spreek- en leefregel voor kerk en samenleving. Dat geeft rust voor jong en oud, in en buiten de kerk. Groen van Prinsterer zei het al: "De naamchristen zegt: 'Het kan niet anders', maar de belijdende christen zegt met Luther: 'Hier sta ik, ik kan niet anders'." Zo ademen we dan in onze tijd echt de Adem van Christus, Gods Geest, Die Heere is en levend maakt!



Dhr. C.D. Groenendijk

Bondsdag 2015

Hier is weer de jaarlijkse informatie voor u als trouwe of nieuwe bezoeker van onze Bondsdag. We staan immers voor de 75e Bondsdag in het 82-jarig bestaan van onze Hervormde Mannenbond.

Hartelijk welkom op D.V. zaterdag 31 oktober in de Oude Kerk te Putten.

Onze bondsdag is in de loop der jaren uitgegroeid tot een goede traditie die we niet graag willen missen. Velen zien weer

verlangend uit naar de Bondsdag. Iedereen wordt hartelijk uitgenodigd. De kerk is telefonisch bereikbaar via de kosten dhr.

A.B. v.d. Bor, tel. 0341-353583.

Op de achterzijde van dit blad staat het centrale thema van deze dag **“Het vrije W(w)oord”**.

De regelingscommissie heeft, o.l.v. dhr. G. Dijkgraaf, zich weer goed ingezet. Raambiljetten zijn verzonden naar de plaatselijke secretaris met het verzoek deze op een in het oog lopende plaats op te hangen. Ook de uitnodigingen met de agenda zullen door de plaatselijke besturen aan de leden worden doorgegeven met een woord van hartelijke aanbeveling. Het is ieder jaar een grote vreugde de Bondsdag te mogen beleven om samen te luisteren en te zingen. Leden die nog nooit geweest zijn worden aangeraden deze bijzondere dag nu eens bij te wonen.

Organisatorisch moet alles natuurlijk goed geregeld zijn, zodat u zich op uw gemak voelt. De leden van de regelingscommissie zijn herkenbaar door een identiteitsplaatje met het opschrift “regelingscommissie” op de revers van hun colbert.

Hier volgen enkele mededelingen voor de Bondsdag

1. Vervoer

Wie per trein komt, kan vanaf het station Putten gebruik maken van de buslijndienst 107 Ede, de vertrektijden zijn 08.36 uur en 09.36 uur. U moet dan uitstappen in het centrum van Putten bij de halte “Centrum” aan de Voorthuizerstraat, het is dan nog enkele minuten lopen naar het gebouw “De Aker”.

Komt u met eigen vervoer dan neemt u op de snelweg A28 de afslag “Strand

Nulde”. U volgt dan de borden Putten en in Putten volgt u “parkeren De Aker”. U rijdt via de Papiermakersstraat naar de ruime parkeerplaats achter het gemeentehuis. Vóór het gebouw “De Aker” geldt de blauwe zone (2 uur).

2. Gebouw “De Aker”

In gebouw “De Aker” aan het Fontanusplein 2 treft u in de hal de regelingscommissie achter de balie. U kunt daar terecht voor eventuele vragen, het ophalen van de lunchbon en het kopen van een referaat en u kunt er een vakantiegidsmee nemen van VOOR ELKAAR vakantie weken van de Hervormde Vrouwenbond. Tevens wordt u de gelegenheid geboden om tegen individuele betaling koffie of iets anders te nuttigen. Er is een garderobe, echter zonder toezicht. In de nabijheid van de informatie balie kunt u ook nog oude referaten kopen en is er een boekentafel ingericht van de Ger. Bond. “De Aker” is telefonisch bereikbaar via de manager dhr. H. Slurink, tel. 0341-351887.

3. Gebruik van de lunch

Als u zich heeft opgegeven voor de lunch, dan bent u in het bezit van een lunchbon of kunt u deze afhalen bij de regelingscommissie voordat de Bondsdag begint. Deze bon moet u bij het betreden van de grote zaal in “De Aker”, waar de maaltijd genuttigd wordt, afgeven aan de regelingscommissie. Zorgt u er voor uw bon gereed te houden, want dat bevordert de doorstroming van de vele lunchgebruikers. U wordt verzocht via de linkerdeur naar binnen te gaan. De secretaris van elke vereniging is geïnformeerd over de prijs van de uitgebreide koffietafel voor slechts € 12,00. De lunch

wordt aangeboden door de opstelling van twee “lopende buffetten” langs te lopen. De deur aan de rechterzijde is voor hen met eigen lunchpakket. Zij kunnen gebruik maken van de andere lokaliteiten om daar de lunch te nuttigen. Daar wordt ook een buffet opgesteld. Broodjes, koffie, frisdrank is daar verkrijgbaar.

4. Referaten

De gehouden referaten op deze Bondsdag zijn te koop tegen de contante betaling van € 2,50 bij de regelingscommissie achter de informatiebalie.

5. Machtiging

In het programma, dat op de bank ligt in de kerk, treft u een eenmalige machtiging aan. Deze kunt u eventueel gebruiken voor de collecte. Op dit formulier moet u uw IBAN rekeningnummer vermelden!

6. De Oude Kerk

De bezoekers van de Bondsdag worden verzocht plaats te nemen op de begane grond. (850 zitplaatsen). De galerijen zijn niet toegankelijk, dit vergemakkelijkt het collecteren en het ophalen van de schriftelijke vragen na de referaten. De eerste rijen recht voor de preekstoel zijn gereserveerd voor de genodigden. Wilt u deze vrij laten? Tijdens de middagbijeenkomst is er een (korte) zangpauze. Het is de bedoeling dat u dan blijft zitten. Natuurlijk kunt u, indien nodig, wel van de gelegenheid gebruik maken om naar het toilet te gaan. In de kerk is slechts één toilet.

7. Opname Bondsdag

De Bondsdag zal opgenomen worden. U kunt via www.kerkomroepputten.nl, kiezen voor Hervormde Gemeente Putten

(PKN), luisteren (boven in het scherm), live meeluisteren, live Oudekerk kiezen of u luistert later naar de opgenomen Bondsdag.

Tevens kunt u later de Bondsdag beluisteren via een link die geplaatst is op onze website [www.HervormdeMannenbond](http://www.HervormdeMannenbond.nl).

We bidden en hopen op een gezegende dag, goede ontmoetingen en op een goede en trouwe opkomst van onze leden.

U weet: Iedereen is van harte welkom!!

C.D. G (2e secr.)

VERZOEK

De regelingscommissie verzoekt de secretarissen tijdig opgave te doen van de te bestellen lunches. Dit moet plaatsvinden voor 22 oktober.

We ontmoeten elkaar graag op D.V. zaterdag 31 oktober in Putten om te luisteren, te zingen en de onderlinge band te versterken.

Een goede en gezegende Bondsdag toegewenst.

organisatienieuws

Wijzigingen adresboekje 2011

De volgende wijzigingen doorvoeren:

- 1) de MV “Deo Gratia” te Zetten-Andelst (blz. 26) heeft een nieuwe voorzitter: dhr J.W. Hendriks, Margrietstraat 43, 6671 ZR Zetten.
- 2) de MV “Calvijn” te Ridderkerk (blz. 20) en de MV “Sola Scriptura” te Rhenen (blz. 24) zijn opgeheven in verband met het te kleine aantal leden.

3) de MV "Rondom het Woord" te Zwijn-
drecht (blz. 21) heeft een nieuwe secretaris:
dhr. L. Los, Pr. Hendrikstraat 21, 3341 XR
Hendrik Ido Ambacht.

Met vriendelijke dank voor uw medewerking,
Ds. J. van Dijk, secr.
e-mail: ds.j.vandijk@hetnet.nl

Themadag Veenendaal

Datum: 14 november 2015
Onderwerp: Het gezin in de branding
Sprekers: Dr. A.J. Kunz
(Katwijk aan Zee, hervormd)
en Ds. L.A. den Butter
(Culemborg, christelijk
gereformeerd)
Dagvoorz.: Drs. N.C. van der Voet
Aanvang: 10.00 uur
Gratis lunch: 11.45 uur
Sluiting: 14.00 uur
Plaats: Gebouw Maranatha naast de
Julianakerk, Pr. Bernhardlaan 26 Veenendaal.
(voldoende parkeergelegenheid)
Aanmelden via: www.mannendagdevallei.nl
of athoutenhoofd1@solcon.nl

Themadag Zuid-Holland - Zuid

Op D.V. zaterdag 28 november a.s. wordt door
de Themadag Commissie Zuid-Holland Zuid
weer een regionale Themadag georganiseerd.

Het thema is:

"Tegenstand, maar van welke kant".

Sprekers zijn ds. P. W. J. van der Toorn, Chr.
Ger. predikant te Heerde en ds. J.H. Vlijm,
Ned. Herv. predikant te Nieuwer ter Aa.
De Themadag wordt gehouden van 's mor-
gens 10.00-14.00 uur, incl. lunch in de Im-
manuëlkapel, Pruimendijk 99 te Ridderkerk-
Oostendam.
Hartelijk aanbevolen.

De nieuwe vakantieids is uit!

De nieuwe vakantieids van de VOOR
ELKAAR vakantieiden is uit! Er is weer
gezocht naar mooie vakantiebestemmingen
met voor ieder wat wils. We hebben ze
voor u op een rijtje gezet in de nieuwe
ids. Deze kunt u vinden op www.hervormdevrouwenbond.nl/vakantieiden.
Hier kunt u ook een papieren exemplaar
aanvragen. Zo kunt u op uw gemak bladeren
en zoeken naar een voor u geschikte
vakantie. We bieden weken aan voor diverse
doelgroepen. Vakanties voor mensen met een
lichamelijke of verstandelijke beperking, voor
mensen met dementie en hun mantelzorger,
voor jongeren met autisme en voor
alleengaanden. Er zit vast een week bij die bij
u past. Mocht u vragen hebben, kijk dan op
onze website of neem contact op met een van
de hieronder genoemde contactpersonen.

Lichamelijke beperking of dementie

Gasten

Informatie en aanmelden van gasten voor
de weken van mensen met een lichamelijke
beperking of handicap en de week voor gasten
met dementie en hun mantelzorger:
Mevr. E.C. van Andel-van Bergeijk,
tel. 0183-441774, e-mail:
gasten.lg@hervormdevrouwenbond.nl

Vrijwilligers

Opgave van vrijwilligers voor de weken van
gasten met een lichamelijke beperking of
handicap en voor de week voor gasten met
dementie en hun mantelzorger:
Aanmelden: www.hervormdevrouwenbond.nl/vakantieiden
Informatie: mevr. B. Nap-Boer,
tel. 0318-483717, e-mail:
vrijwilligers.lg@hervormdevrouwenbond.nl

Verstandelijke beperking of jongeren met autisme

Gasten

Informatie en aanmelden van gasten voor de weken van mensen met een verstandelijke beperking of handicap en voor jongeren met autisme:

Mevr. H. de Jong, tel. 0180-430860, e-mail: gasten.vg@hervormdevrouwenbond.nl

Vrijwilligers

Opgave van vrijwilligers voor de weken van gasten met een verstandelijke beperking of handicap en voor jongeren met autisme:

Aanmelden: www.hervormdevrouwenbond.nl/vakantieweken

Informatie: mevr. M.H. Vernooij, tel. 0182-785083, e-mail:

vrijwilligers.vg@hervormdevrouwenbond.nl

Alleengaanden

Informatie en aanmelden van gasten voor de weken voor alleengaanden: mevr. J. Dijs-Oudshoorn, tel. 079-3413487.

boekbesprekingen



Paul Gillaerts e.a. (red.), De Bijbel in de Lage Landen, Elf eeuwen van vertalen, Uitg. Jongbloed, Heerenveen 2015, 980 blz., Prijs € 49,95.

Wel eens gehoord van de Hernse Bijbel? Over deze en vele andere bijbelvertalingen in ons taalgebied leest u in dit formidabele boek, dat een product is van indrukwekkend, wetenschappelijk teamwork. Zo'n 25 wetenschappers gaven hun medewerking. Men richt zich op een weergave

van de huidige stand van het wetenschappelijk onderzoek.

Er is in elf eeuwen een hausse aan Bijbelvertalingen verschenen in de Lage Landen, pag. 27. Na een uitvoerige algemene inleiding, die men slechts tot eigen schade kan overslaan, komen als eerste de Wachtendonckse Psalmen aan bod uit ca. 900. Dit is de "eerste vertaling van een bijbelse tekst naar onze moedertaal", pag. 46. Genoemd naar Arnold Wachtendonck, die rond 1600 (!) leefde. Hij had namelijk het handschrift van deze Psalmen, in het Latijn met vertaling, in zijn bezit.

De Hernse Bijbel (Herne is een plaatsje bij Brussel) is o.a. belangrijk, omdat hierop grotendeels de Delftse Bijbel van 1477 is gebaseerd, pag. 178. Deze Delftse Bijbel is het eerste in het Nederlands gedrukte boek.

Vanaf de Statenvertaling vertaalt men vanuit de grondtalen. Hoewel, men is ook nog wel schatplichtig aan o.a. de Deux Aes Bijbel.

Boeiend om iets te lezen over de discussie tussen vertalers en revisoren van de Statenvertaling. Het was echt niet allemaal zo gemakkelijk!

In dit boek worden nog vele andere vertalingen besproken. En wel tot en met de NBV en Naardense Bijbel van 2004. Het is dan wel duidelijk waar het hart van de auteurs ligt. Tenslotte wil ik bijzondere aandacht vragen voor de met zorg geselecteerde (kleuren)illustraties en dit boek aanbevelen voor mensen met studiezijn. JPN



Ds. C. H. Hogendoorn, **Tastbaar aanwezig**, Schatten uit het Avondmaalsformulier, Paperback, Uitgeverij Jongbloed 2015, € 12,55.

Het eerste dat ik dacht toen ik hoorde van dit boekje, was: alwéér een bespreking van het Avondmaalsformulier?! De zóveelste... Er

verschijnen de laatste tijd nogal wat nieuwe uitgaven. Wat zou deze paperback daar nog aan toe kunnen voegen?! Die woorden slik ik graag in! Wat een verrassende, originele en frisse ‘aanpak’ van het Avondmaalsformulier. De uitleg boeit en pakt meteen. Is het door de insteek? De puntige en trefzekere manier van verwoorden? Is het door toch weer nieuwe schatten die worden opgedolven? De manier waarop de stof écht heel dicht aan het hart van de lezer wordt gelegd? Het zou allemaal kunnen. In ieder geval alleen daarom al zeer lezenswaardig. Ook door de korte samenvatting (terugblik genoemd) en vragen waarmee elk hoofdstuk besluit. Er is zelfs een hoofdstuk over kinderen aan het Heilig Avondmaal, hoofdstuk 10. Lees het allemaal zelf maar...Een goede gids rondom de diensten van het Heilig Avondmaal.
E. de Mots

*Gij zult mij leiden door Uw raad;
en daarna zult Gij mij
in heerlijkheid opnemen.*
Psalm 73 vers 24

Op 17 augustus 2015 is, vertrouwend op de beloften Gods, overleden

WILLEM GEELHOED

in de leeftijd van 88 jaar.

Jarenlang was hij een trouw lid van onze vereniging.

Bestuur en leden van
Mannenvereniging “Boaz”
te Arnhem

19

overlijdensberichten

Met droefheid geven wij kennis van het overlijden van ons bestuurslid,

dhr. A.C. SLINGERLAND

Met dankbaarheid denken we terug aan de tijd dat hij op onze vergaderingen aanwezig was.

De Heere vertrooste zijn vrouw, kinderen en kleinkinderen met de beloften van het evangelie.

Bestuur en leden van de
mannenvereniging
“Onderzoekt de Schriften”

Lekkerkerk, september 2015

*God is mijn Rots,
ik zal op Hem betrouwen*
2 Samuël 22:3

In deze volle verzekerdheid is op de leeftijd van 70 jaar overleden de mede-oprichter van onze vereniging

JACOBUS VAN EIJK

Met dankbaarheid gedenken wij zijn gefundeerde inbreng tijdens de vergaderingen.

We wensen zijn vrouw, kinderen en kleinkinderen de troostvolle nabijheid van de Heere toe.

Bestuur en leden
Mannenvereniging “Boaz”

Wilnis, 13 september 2015

BOND VAN HERVORMDE MANNENVERENIGINGEN OP G.G.

UITNODIGING

VOOR DE

BONDSDAG 2015

D.V. ZATERDAG 31 OKTOBER

IN DE OUDE KERK TE PUTTEN

Aanvang: 10.00 uur

Thema: “Het vrije W(w)oord”

AGENDA:

1. Opening door de 1e voorzitter, ds. W. Westland
2. Referaat door prof. dr. H. van den Belt te Woudenberg:
“In de Reformatie”
3. Betuiging van afhankelijkheid aan Zijne Majesteit de Koning
4. Bespreking van de ingekomen vragen
5. Sluiting morgenvergadering door ds. E. de Mots
6. PAUZE van 12.00 – 13.30 uur
7. Opening middagvergadering door ds. J.P. Nap
8. Referaat door drs. P.J. Vergunst te Apeldoorn:
“In onze tijd”
9. Zangpauze
10. Bespreking van de ingekomen vragen
11. Sluiting door ds. J.H. Lammers

N.B. De vragen kunnen schriftelijk worden ingeleverd.
Om praktische redenen is het onmogelijk de vragen mondeling te stellen.

Iedereen is hartelijk welkom!

C.D. G (2e secr.)

Een boekentafel van de Gereformeerde Bond is aanwezig.